

7/2135

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.15.0.SGB.610 - 508
KONU :Yazılı Soru Önergesi

28 MART 2008

4486

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığı'nın 03.03.2008 tarih ve KAN. KAR. MD. A. 01. 0. GNS. 0. 10.00. 02-3987 sayılı yazısı.

Mersin Milletvekili Sayın İsa GÖK'ün tarafıma tevcih ettiği, 7/2135 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99. maddesi gereğince TAEK ve TETAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :

1. Önerge cevabı (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :	Bilgi :
TBMM Bşk.	Başbakanlık

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN İSA GÖK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVAPLARI
(7/2135)**

SORU 1: Atık tasfiyesi ve kaza tehlikesi açısından çok ciddi bir kaygı kaynağı olan, yaşanmış facialar ve son derece pahalı bir enerji türü olması nedeniyle gelişmiş ülkelerde kabul görmeyen nükleer enerji santralleri ile ilgili çalışmalarınızı kaygı ile takip etmekteyiz. Mersin Akkuyu'da nükleer santral kurulması ile ilgili gelişmeler ise halkın kaygılarını daha da artırmaktadır. Bölge halkının son derece haklı gerekçeler ile ortaya koydukları yoğun tepkilere rağmen basında; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olarak, nükleer santral kurmak isteyen firmalara seslendiğinize ve "Mersin Akkuyu'nun her yönden hazır olduğunu" duyurduğunuza dair haberler yer olmaktadır.

- Akkuyu için "Nükleer Enerji Santralı Yer Lisansı" tam olarak hangi tarihte verilmiştir? Nükleer güç ve araştırma reaktörleri ve yakıt çevrimi tesislerinin yer seçimi, inşaat, işletme ve çevre güvenlikleriyle ilgili her türlü onay, izin ve lisans işlemleri, aradan geçen 30 yılı aşkın süre dikkate alındığında, 2008 yılı itibarıyla nasıl gerçekleştirilmektedir?

CEVAP 1: Akkuyu Sahası'na "Nükleer Santral Yer Lisansı" 30 Haziran 1976 tarihinde verilmiş ve resmi yazı ile başvuru sahibi olan Türkiye Elektrik Kurumu'na (TEK) bildirilmiştir.

Nükleer güç ve araştırma reaktörleri ve yakıt çevrimi tesislerinin yer seçimi, inşaat, işletme ve çevre güvenlikleriyle ilgili her türlü onay, izin ve lisans işlemleri "Nükleer Tesislere Lisans Verilmesine İlişkin Tüzük" ve bu Tüzüğe dayanılarak çıkartılan mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilmekte olup bu mevzuat gerektiğinde yeni bilimsel veriler ışığında güncellenmektedir. Mevzuat güncellenirken, diğer ülkelerdeki konuya ilişkin gelişmeler de izlenmekte ve ağırlıklı olarak Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA) tarafından yayınlanan nükleer güvenlik dokümanları temel alınmaktadır.

SORU 2: Sözkonusu lisanslar için ne tür bilimsel çalışmalar yapılmakta ve güvenlik raporları aranmaktadır? Bu raporların geçerlilik süreleri nedir? Bunların belirli süreler ile yenilenmesi, güncellenmesi konusunda, Bakanlığımız sorumluluğu altında hangi somut ve resmi çalışmalar gerçekleştirilmiştir?

CEVAP 2: 19 Aralık 1983 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan “Nükleer Tesisler Lisans Verilmesine İlişkin Tüzük”te yer lisansı, inşaat lisansı ve işletme lisansı aşamaları tanımlanmıştır. Bu lisansların ara aşamaları ve başvurularda sunulması gereken rapor, bilgi, doküman ve programlar da Tüzük’te tanımlanmıştır. Temel olarak yer lisansı başvurusu için yer raporunun, inşaat lisansı ve işletme lisansı için ise Ön Güvenlik Analizi Raporu ve Son Güvenlik Analizi Raporu’nun Kuruma sunulması gerekmektedir. Ayrıca Tüzükte Kurumun, sunulacak bilgi, doküman ve programlar için “nükleer güvenlik konusundaki gelişme ve uygulamaların ışığı altında gerekli görülen ek bilgileri” isteyebileceği hükmü de yer almaktadır. Bu rapor ve dokümanların geçerlilik süreleriyle ilgili herhangi bir kısıtlama mevzuatta yer almamaktadır.

Kurucu, yer lisansı almak için Tüzük’ün 9. maddesinde belirtilen bilgileri içeren bir yer raporu sunmak zorundadır. Tüzük’ün 12. maddesi gereğince de; yerle ilgili projelendirme parametrelerinin kesin değerlerini saptayıp, sınırlı çalışma izni başvurusundan önce TAEK’in onayına sunmak zorundadır.

Saha ile ilgili bu parametrelerin belirlenmesine ilişkin ayrıntılı saha araştırmaları ilgili UAEA nükleer güvenlik dokümanlarına uygun olarak yürütülmüştür.

Sınırlı çalışma izni için mevzuatta belirtilen belge ve dokümanların yanı sıra bir Saha Parametrelerini İzleme Programı TAEK’e sunulur. Kurucu/İşletici, inşa aşaması da dahil olmak üzere, nükleer santralin tüm ömrü boyunca sahaya ilişkin önemli parametrelerde bir değişiklik olup olmadığını bu program çerçevesinde izler.

İnşaat lisansı almak için, Kurucu’nun, yer lisansı almış olması ve Ön Güvenlik Analizi Raporu’nu (ÖGAR) ekleyeceği bir dilekçeyle TAEK’e başvurması gerekmektedir. Tüzük’ün 14. maddesi gereğince ÖGAR’da “çevre ve yerle ilgili olarak yer raporunun verilmesinden sonra elde edilen yeni bilgiler” ve “nükleer güvenlik konusundaki gelişme ve uygulamaların ışığı altında gerekli görülen diğer ek bilgiler” de bulunacaktır.

SORU 3: Hukuki olarak bu lisansların geçerlilik durumu nedir? Lisansa esas teşkil eden koşulların geçerliliğini yitirmesi haline bu belgelerin kullanılabilmesi mümkün müdür?

CEVAP 3: Akkuyu nükleer santral yer lisansı 6 Ocak 1975 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan “Nükleer Reaktör Tesislerine ve Diğer Nükleer Tesislere Lisans Verilmesine İlişkin Tüzük” hükümlerince verilmiştir. Daha sonra bu Tüzük yenilenerek “Nükleer Tesislere Lisans Verilmesine İlişkin Tüzük” adı ile 19 Aralık 1983 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Gerek lisansın verildiği 1975 tarihli Tüzükte, gerekse 1983

tarıhli Tüzükte yer lisansının geçerliliği için bir süre kısıtlamasına gidilmemiştir. Bir sonraki aşamaya ilişkin lisans olan İnşaat Lisansı'nın ilk aşaması olan Sınırlı Çalışma İzni alındıktan sonra on iki ay içerisinde inşaata başlanmadığı durumda izin iptal olmaktadır. İnşaat lisansı ve işletme lisansı için Tüzükte herhangi bir geçerlilik süresi tanımlanmamıştır.

SORU 4: Nükleer Santrallerin Kurulmasına ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanunun kabul edilmesinden bu güne kadar geçen sürede Bakanlığınız tarafından konu ile ilgili olarak gerçekleştirilen çalışmalar nelerdir? Bu çalışmalar yapılırken hangi uzman, akademisyen ve meslek odaları ile işbirliği yapılmıştır?

CEVAP 4: 21 Kasım 2007 tarihli ve 26707 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5710 sayılı Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanunun 3'üncü Maddesinin 3'üncü Fıkrasındaki "Bu Kanuna göre yapılacak nükleer güç santralleri için yarışmaya katılacaklarda aranacak şartlar, şirketin seçimi, yer tahsisi, lisans bedeli, altyapıya yönelik teşvikler, seçim süreci, yakıt temini, üretim kapasitesi, alınacak enerjinin miktarı, süresi ve enerji birim fiyatını oluşturma usul ve esasları bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra iki ay içerisinde Bakanlık tarafından hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunun onayı ile yürürlüğe girecek bir yönetmelikle belirlenir" hüküm uyarınca, Bakanlığımca hazırlanan Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanunun Kapsamında Yapılacak Yarışma ve Sözleşmeye İlişkin Usul ve Esaslar İle Teşvikler Hakkında Yönetmelięi 19 Mart 2008 tarihli ve 26821 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Diğer taraftan, nükleer güç santralleri için teklif almak üzere TETAŞ tarafından yürütülecek Yarışma sürecine ait Şartname ve ekleri TETAŞ www.tetas.gov.tr resmi web sitesinde yayımlanmıştır.